

Nota Waardering en Afschrijving vaste activa (2017) Gemeente Alblasserdam

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op grond van artikel 212 van de Gemeentewet stelt de raad bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid en beheer vast. Dit heeft gestalte gekregen in de "Financiële Verordening" van de gemeente Alblasserdam. Deze verordening is door de gemeenteraad op 9 december 2014 vastgesteld. In artikel 9 van deze verordening is bepaald dat het college in een nota "Waardering en afschrijving" de regels voorstelt die zij wil hanteren voor de waardering en afschrijving van vaste activa.

Vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

In 2014 heeft een door de VNG ingestelde adviescommissie een rapport uitgebracht over de vernieuwing van het BBV. In 2015 zijn de adviezen uitgewerkt en de voorgestelde benodigde wijzigingen gepubliceerd. Dit heeft geleid tot een wijzigingsbesluit vernieuwing BBV dat op 17 maart 2016 is gepubliceerd. De wetswijziging is van toepassing vanaf begrotingsjaar 2017. Daarnaast publiceert de commissie BBV regelmatig vragen en antwoorden.

De belangrijkste wijzigingen met (financiële) impact op de begroting 2017 betreffen:

- Toerekening van rente
- Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut
- Taakvelden
- Beleidsindicatoren

In de begroting 2017 zijn de waarderingsgrondslagen aangepast op grond van de gewijzigde wet- en regelgeving. Bij vaststelling van de begroting 2017 op 8 november 2016 heeft de gemeenteraad besloten een stelselwijziging voor vervangingen in de openbare ruimte toe te passen en deze te verwerken in de jaarrekening 2016 (per 1 januari 2016). In deze nota zijn de door uw raad vastgestelde aanpassingen verwerkt. Deze nota vervangt de huidige Nota Waardering en Afschrijving die in 2005 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Voor het beheer van de openbare ruimte heeft de gemeente Alblasserdam tot nu toe een voorziening groot onderhoud ingesteld. Daarbij werd de gehele openbare ruimte (van gevel tot gevel) in Alblasserdam gezien als één actief. De vervanging van onderdelen van dit actief, bijvoorbeeld de vervanging van een weg, de openbare verlichting en/of het openbaar groen werd gezien als uitgaven bedoeld om de openbare ruimte (als afzonderlijk actief) in stand te houden. De hiervoor genoemde aanscherpingen in de verslaggevingsrichtlijnen staan het samenvoegen van voorzieningen groot onderhoud voor verschillende kapitaalgoederen, zoals wegen, groen, openbare verlichting, bruggen etc. tot één voorziening groot onderhoud openbare ruimte (als ware de openbare ruimte één actief) niet meer toe.

Vervangingen van wegen, groen, openbare verlichting, bruggen etc. kan niet meer worden gezien als groot onderhoud aan het actief 'openbare ruimte'. Vervangingen van deze afzonderlijke typen activa moeten op grond van het BBV worden geactiveerd en afgeschreven. In de jaarrekening 2016 van de gemeente Alblasserdam is hiervoor een stelselwijziging toegepast.

Bij deze stelselwijziging zijn onder meer de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Vervangingen van wegen, groen, openbare verlichting, recreatievoorziening in de openbare ruimte e.d. met ingang van 1 januari 2016, met terugwerkende kracht, 'activeren en afschrijven';
- Hanteren van een minimumbedrag voor activeren van €25.000 (huidige minimumbedrag was € 10.000). Voor kleinere vervangingen (die in de huidige systematiek ten laste van de voorzieningen werden gebracht) wordt een jaarlijks exploitatiebudget in de begroting opgenomen;
- Voor baggeren instellen van een voorziening groot onderhoud. Dit wordt op grond van verslaggevingsvoorschriften aangemerkt als groot onderhoud.

De uitgangspunten van deze nieuwe systematiek zijn in detail uitgewerkt in deze nieuwe Nota Waardering en Afschrijving vaste activa.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van de nota Waardering en Afschrijving vaste activa is het formuleren van beleid en het vastleggen van uniforme regels voor:

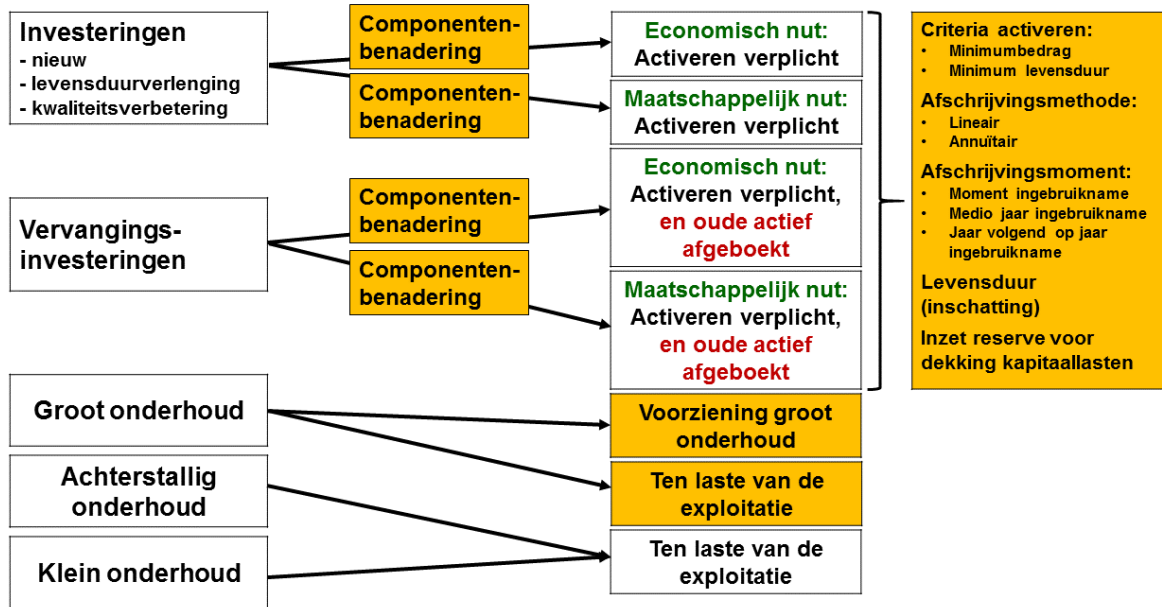
- (Vervangings-)investeringen;
- Groot onderhoud;
- Achterstallig en klein onderhoud.

1.3 Wettelijk Kader

De nota Waardering en Afschrijving is primair bedoeld als kader stellend instrument voor de raad. De verslaggevingsregels voor waardering en afschrijving van vaste activa zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en gezaghebbende uitspraken van de Commissie BBV.

In het schema op pagina 3 zijn de spelregels volgens de huidige wet- en regeling weergegeven. De oranje vlakken geven aan waar de wet- en regelgeving keuzemogelijkheden toestaat. In deze nota hebben wij de keuzen die de gemeente Alblasserdam hierin heeft gemaakt verder uitgewerkt. De verplichte zaken uit de wet- en regeling zijn in deze nota niet uitgebreid uitgewerkt. De relevante artikelen en bepalingen uit de huidige wet- en regelgeving (november 2017) zijn in bijlage 2 bij deze nota opgenomen.

Schematisch overzicht (huidig BBV)

Investeringen, vervangingsinvesteringen en groot onderhoud

Het onderscheid tussen (vervangings-)investeringen en onderhoudsuitgaven is relevant voor de wijze waarop de uitgaven in de begroting en jaarrekening moeten of mogen worden verwerkt.

(Vervangings-)investeringen moeten worden geactiveerd en groot onderhoud komt of ten laste van een voorziening of ineens ten laste van de exploitatie.

Naast een nieuwe investering is bij een bestaand actief ook sprake van een investering indien de gemaakte kosten:

- leiden tot een levensduurverlenging; en/of
- leiden tot een significante kwaliteitsverbetering; en/of
- aanpassingen betreffen om te voldoen aan wet- en regelgeving (bijv. investeringen in gebouw om te voldoen aan veiligheidsvoorschriften).

Wanneer kosten worden gemaakt ten behoeve van het behoud van de oorspronkelijke kwaliteit en levensduur van een actief, dan is sprake van onderhoud.

Componentenbenadering

Gemeenten kunnen bij (vervangings-)investering kiezen of de componentenbenadering wel of niet wordt toegepast. De componentenbenadering houdt in dat verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief afzonderlijk worden afgeschreven op basis van het individuele waardeverloop van die delen.

De toepassing van de componentenbenadering kan worden geïllustreerd aan de hand van het verkrijgen van een kantoorpand. Het pand kan bijvoorbeeld worden opgedeeld in de volgende componenten:

- Grond -> niet op afschrijven
- Gebouw -> stel: afschrijven in 40 jaar
- Verwarmingsinstallaties -> stel: afschrijven in 15 jaar
- Liftinstallatie -> stel: afschrijven in 30 jaar

Een andere mogelijkheid is de componentenbenadering niet toe te passen. Dan wordt het pand opgedeeld in:

- Grond -> niet op afschrijven
- Gebouw (als één geheel) -> stel: afschrijven in 40 jaar.

De vervanging van verwarmings- en liftinstallaties (na 15 / 30 jaar) wordt dan als groot onderhoud aangemerkt. De uitgaven van dit groot onderhoud wordt dan niet geactiveerd. Via het vormen van een voorziening groot onderhoud kunnen de kosten van toekomstig (groot) onderhoud gelijkmatig in de tijd worden gespreid. De kosten van groot onderhoud kunnen ook ineens bij vervanging ten laste van de exploitatie worden verwerkt. In dat geval kunnen grote pieken ontstaan in de lasten.

Economisch en maatschappelijk nut

Conform artikel 35 en 59 van het BBV worden investeringen onderscheiden in:

a) Investerings met een economisch nut

Investerings hebben economisch nut indien ze verhandelbaar zijn (er een markt voor is) en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen, bijvoorbeeld door het vragen van rechten, heffingen, leges of prijzen.

b) Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut genereren geen middelen, maar vervullen wel duidelijk een publieke taak. Het betreft investeringen in bijvoorbeeld wegen, water en groenvoorzieningen.

1.4 Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken zal nader worden ingegaan op de uitgangspunten die de gemeente Alblasserdam hanteert ten aanzien van investeringen. Hierbij komen de volgende aspecten aan de orde:

- Investerings en vervangingsinvesteringen
 - Componentenbenadering
 - Criteria voor activeren
 - Afschrijvingsmethode
 - Afschrijvingsmoment
 - Levensduur (inschatting)
 - Inzet reserve voor dekking kapitaallasten
- Groot onderhoud

2. Investerings en vervangingsinvesteringen

2.1. Componentenbenadering

Op pagina 3 in deze nota is uitgelegd wat de componentenbenadering is. Gemeenten hebben een keuze om deze benadering wel of niet toe te passen voor een bepaald actief. Deze paragraaf beschrijft voor welke activa de gemeente Alblasserdam de componentenbenadering toepast.

De gemeente Alblasserdam past voor wegen en parkeren als volgt de componentenbenadering toe:

• Fundering wegen en parkeren	-> afschrijven in 60 jaar
• Toplaag wegen en parkeren elementen	-> afschrijven in 30 jaar
• Toplaag wegen en parkeren asfaltverhardingen	-> afschrijven in 15 jaar

2.2. Criteria voor activeren

De commissie BBV doet de aanbeveling om in de financiële verordening (of een nadere uitwerking daarvan) op grond van artikel 212 van de Gemeentewet op te nemen dat voor het activeren van investeringen aan tenminste één van de, of aan beide, criteria moet worden voldaan:

- een minimumbedrag;
- een minimale gebruiksduur.

De gemeente Alblasserdam hanteert een minimum bedrag voor een investering van € 25.000.

Uitgaven met een lager bedrag worden ten laste van de exploitatie geraamd en verantwoord. In bijlage 1 is per soort actief op grond van de totale vervangingswaarde van het bezit (stand en prijspeil 2016) en de aantallen een toelichting / opmerking opgenomen over of de vervangingswaarde al dan niet naar verwachting kleiner is dan € 25.000.

2.3. Afschrijvingsmethode

Er zijn meerdere afschrijvingsmethoden, waarvan de lineaire methode en afschrijving op basis van annuïteiten de meest voorkomende zijn.

- Lineair afschrijven wil zeggen dat de afschrijving een vast bedrag per jaar is.
- Annuïtair afschrijven gaat uit van een gelijkblijvende jaarlijkse kapitaallast. De rentelast daalt gedurende de gebruiksperiode steeds sneller, waardoor het gedeelte voor afschrijving omgekeerd evenredig stijgt.

De gemeente Alblasserdam hanteert de lineaire methode. Rente aan investeringen rekenen wij toe over de boekwaarde per 1 januari van het boekjaar.

2.4. Afschrijvingsmoment

De commissie BBV doet de aanbeveling om in de financiële verordening op te nemen wanneer met het afschrijven van een nieuw kapitaalgoed wordt begonnen. Er kunnen verschillende methoden worden toegepast:

- óf in het jaar waarin het kapitaalgoed gereed komt/verworven wordt en vanaf het moment dat het door de gemeente in gebruik kan worden genomen,
- óf medio het begrotingsjaar waarin het gereed komt/verworven wordt,
- óf in het begrotingsjaar dat volgt op het jaar waarin het gereed komt/verworven wordt.

De gemeente Alblasserdam heeft er voor gekozen met afschrijven te starten in het begrotingsjaar dat volgt op het jaar waarin het kapitaalgoed gereed komt/verworven wordt.

2.5. Levensduur (inschatting)

Nieuwe systematiek beheer openbare ruimte

In de nieuwe systematiek gaan wij vervangingen van wegen, groen, openbare verlichting, recreatievoorziening in de openbare ruimte 'activeren en afschrijven'. De levensduren van de verschillende typen activa zijn ingeschat rekening houdend met de werkwijze in de praktijk en onderling op elkaar afgestemd.

De levensduren voor wegen en parkeren, waarbij wij de componentenmethode toepassen, zijn als volgt ingeschat:

- **Fundering wegen** 60 jaar
- **Toplaag wegen elementen** 30 jaar
- **Toplaag wegen asfaltverhardingen** 15 jaar

De levensduren voor groen, openbare verlichting, recreatieve voorzieningen etc., die wij in de nieuwe systematiek activeren en afschrijven, zijn opgenomen in bijlage 1A.

Voor wegen werd in de oude systematiek uitgegaan van een gemiddelde vervanging na 35 jaar. Voor vervangingen van de fundering wordt nu dezelfde levensduur gehanteerd als voor riolering (60 jaar).

Gemeentelijk Rioleringsplan

Voor de levensduur van rioolconstructies wordt het laatst vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan als uitgangspunt gehanteerd. Het GRP is het laatst vastgesteld voor de periode 2015-2018.

De levensduren voor rioolconstructies zijn, op grond van het laatst vastgestelde GRP, als volgt ingeschat:

- **Eerste aanleg in de zettingsgevoelige wijken (zoals Blokweer Noord)** 45 jaar
- **Vervangingen in de zettingsgevoelige wijken (zoals Blokweer Noord)** 60 jaar
- **Overige rioolconstructies** 60 jaar

Bedrijfs- en schoolgebouwen

De gemeente Alblasterdam heeft in het verleden een gebruikelijke levensduur gehanteerd van 40 jaar voor bedrijfs- en schoolgebouwen. Tegenwoordig is afhankelijk van de aard van de constructie en materialen een levensduur van gebouwen van 60 jaar¹ al vaker gebruikelijk.

De gemeente Alblasterdam hanteert voor nieuwbouw van bedrijfs- en schoolgebouwen een levensduur van 60 jaar, tenzij hier gemotiveerd van wordt afgeweken².

Vervangingsplan materieel buitendienst

Er is een meerjarig vervangingsplan materieel (voertuigen, tractoren, machines, e.d.) buitenruimte opgesteld. In de Perspectiefnota 2018 zijn de financiële effecten op de kapitaallasten verwerkt in de begroting en het meerjarenperspectief. De economische levensduur van het materieel varieert van 5 tot 15 jaar.

¹ In de Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs van de VNG wordt een permanent gebouw bijvoorbeeld gedefinieerd als een ruimte die door de keuze van het ontwerp en de aard van de constructie en materialen ten minste 60 jaar als volwaardige huisvesting voor het onderwijs kan functioneren.

² Voor de bestaande gebouwen zal worden beoordeeld of de restant levensduur wordt aangepast op grond van een totale levensduur van 60 jaar of dat gemotiveerd wordt afgeweken. De mogelijke aanpassing van de levensduur wordt verwerkt in de jaarrekening 2017.

Overige typen activa

De levensduren voor de overige typen activa zijn niet gewijzigd ten opzichte van de vorige nota.

In bijlage 1B zijn de levensduren voor de overige veel voorkomende type activa opgenomen.

2.6. Inzet reserve voor dekking kapitaallasten

Vorige systematiek

In de vorige systematiek dekten wij de kapitaallasten van enkele specifieke activa, zoals Landvast, deels uit een reserve kapitaallasten.

Nieuwe systematiek beheer openbare ruimte

Het effect van de nieuwe systematiek (en stelselwijziging in de jaarrekening 2016) is dat de jaarlijkse storting in de voorziening onderhoud is vervallen voor de activa die in de nieuwe systematiek worden geactiveerd. De kapitaallasten van de nieuwe investeringen zullen in de komende 60 jaar oplopen tot het langjarig gemiddelde. In de toekomst kunnen 'pieken' in de kapitaallasten ontstaan wegens relatief veel vervangingen van gebouwen, wegen, groen, openbare verlichting etc. in een beperkte periode. In de eerste jaren zal vanwege het 'opnieuw' opbouwen van kapitaallasten voor de typen activa in de openbare ruimte nog geen sprake van een piek.

Voor een solide financieel beleid is het van belang om deze toekomstige pieken op te kunnen vangen binnen een structureel sluitende begroting.

Om deze pieken binnen een structureel sluitende begroting op te kunnen vangen is bij de stelselwijziging in de jaarrekening 2016 een nieuwe reserve instandhouding voorzieningenniveau ingesteld.

Deze nieuwe reserve instandhouding voorzieningenniveau heeft als doel:

- het kunnen opvangen van 'pieken' in de kapitaallasten door vervangingen van gebouwen en in de openbare ruimte (= bestaand voorzieningenniveau Alblasterdam) binnen een structureel sluitende begroting.

Enkele uitgangspunten voor deze reserve instandhouding voorzieningenniveau zijn:

- In de begroting zal voldoende ruimte moeten zijn om de gemiddelde kapitaallasten (over gehele levensduur) te kunnen opvangen.
- In tijden van 'onder' gemiddelde kapitaallasten ontstaat ruimte om de reserve instandhouding voorzieningenniveau aan te vullen voor tijden waarin sprake is van 'boven' gemiddelde kapitaallasten.
- Als in tijden van 'boven' gemiddelde kapitaallasten onvoldoende ruimte in de begroting beschikbaar is en dus een 'structureel niet sluitende begroting' ontstaat, dan kan een bijdrage uit de reserve worden opgenomen in de begroting om de 'boven' gemiddelde kapitaallasten (deel boven de gemiddelde kapitaallasten) te dekken binnen een structureel sluitende begroting.

Instandhouding voorzieningenniveau komende 10-20 jaar

Bij de begroting 2017 zijn een aantal analyses uitgevoerd om te beoordelen welk bedrag bij de stelselwijziging (in de jaarrekening 2016) direct in de reserve gestort dient te worden om een financieel solide beleid te waarborgen voor de komende 10-20 jaar.

De volgende analyses zijn uitgevoerd:

- Doorkijk gevolgen nieuwe systematiek komende 10 jaar: op grond van deze analyse zou een beginstand van de reserve volstaan van € 243.000 om dit tekort dat in de komende 10 jaar ontstaat te kunnen dekken.
- Doorkijk opbouw 'afschrijvingen' door vervangingen vanaf 2016 voor komende 20 jaar: op grond van deze analyse zou een beginstand van de reserve volstaan van € 3.800.000 om dit tekort dat in de komende 20 jaar ontstaat te kunnen dekken.
- Analyse van de 'gemiddelde kapitaallasten' op grond van ingeschatte vervangingswaarde arealen (gebouwen en openbare ruimte): op grond van deze analyse kan een totale beginreserve van € 3.132.000 volstaan.

Bij het vaststellen van de begroting 2017 en het besluit van de stelselwijziging in de jaarrekening 2016 heeft de gemeenteraad op basis van deze analyses besloten een bedrag van € 3,8 miljoen aan te houden als beginstand voor de nieuwe reserve instandhouding kapitaalgoederen. De spelregels voor mutaties in deze reserve worden nader uitgewerkt in de geactualiseerde nota reserves en voorzieningen.

3. Groot onderhoud

In paragraaf 1.1. van deze nota is toegelicht dat de gemeente Alblasserdam op grond van de wijzigingen in de verslaggevingsregels een stelselwijziging heeft toegepast in de jaarrekening 2016. Onderdeel van deze stelselwijziging was dat de voorziening beheer openbare ruimte is vervallen, omdat een voorziening groot onderhoud voor de openbare ruimte als één geheel niet meer is toegestaan. Voor baggeren blijft de gemeente Alblasserdam wel een voorziening groot onderhoud hanteren.

De gemeente Alblasserdam heeft voor de volgende twee typen activa een voorziening groot onderhoud ingesteld:

- **Gemeentelijke gebouwen**
- **Baggeren**

Voor deze typen activa is een meerjarig beheerplan vastgesteld. In het beheerplan is de verwachte planning van groot onderhoudswerkzaamheden voor de komende jaren in beeld gebracht. Op grond van deze geplande onderhoudswerkzaamheden, de inschatting van de kosten en de beginstand van de voorziening groot onderhoud aan het begin van de periode is vastgesteld of de jaarlijkse storting in de voorziening toereikend is. De voorziening mag op grond van de verslaggevingsregels niet negatief worden.

Jaarlijks voeren wij bij de jaarrekening een analyse uit op de verschillen tussen de begrote bestedingen en de gerealiseerde bestedingen. Op grond van de uitkomsten van deze analyse wordt de meerjarenraming volgens het beheerplan in de begroting bijgesteld.

In de begroting 2018 is het verwachte verloop van de voorzieningen groot onderhoud voor de jaren 2018 tot en met 2021 opgenomen.

Staat van reserves en voorzieningen 2018

Omschrijving	MUTATIES 2018					
	Stand	VERMEERDERINGEN		VERMINDERINGEN		Stand
		Interne	Externe	Interne	Externe	
	31-12-2017	Rente	Overig			31-12-2018
<u>Cluster 7 Voorzieningen op basis van beheerplannen</u>						
Voorziening baggeren	99.000		108.000		207.000	-
Voorziening onderhoud kapitaalgoederen	308.000		82.000		388.000	2.000
	407.000	0	190.000	0	595.000	2.000

Staat van reserves en voorzieningen 2018

Omschrijving	MUTATIES 2019					
	Stand	VERMEERDERINGEN		VERMINDERINGEN		Stand
		Interne	Externe	Interne	Externe	
	31-12-2018	Rente	Overig			31-12-2019
<u>Cluster 7 Voorzieningen op basis van beheerplannen</u>						
Voorziening baggeren	-		108.000		10.000	98.000
Voorziening onderhoud kapitaalgoederen	2.000		82.000		0	84.000
	2.000	0	190.000	0	10.000	182.000

Staat van reserves en voorzieningen 2018

Omschrijving	MUTATIES 2020					
	Stand	VERMEERDERINGEN		VERMINDERINGEN		Stand
		Interne	Externe	Interne	Externe	
	31-12-2019	Rente	Overig			31-12-2020
<u>Cluster 7 Voorzieningen op basis van beheerplannen</u>						
Voorziening baggeren	98.000		108.000		0	206.000
Voorziening onderhoud kapitaalgoederen	84.000		134.000		17.000	201.000
	182.000	0	242.000	0	17.000	407.000

Staat van reserves en voorzieningen 2018

Omschrijving	MUTATIES 2021					
	Stand	VERMEERDERINGEN		VERMINDERINGEN		Stand
		Interne	Externe	Interne	Externe	
	31-12-2020	Rente	Overig			31-12-2021
<u>Cluster 7 Voorzieningen op basis van beheerplannen</u>						
Voorziening baggeren	206.000		108.000		15.000	299.000
Voorziening onderhoud kapitaalgoederen	201.000		139.000		92.000	248.000
	407.000	0	247.000	0	107.000	547.000

Bijlage 1A Nieuwe systematiek beheer openbare ruimte: typen activa en levensduren

Taakveld / Type actief	Levensduur	Vervangings-waarde totaal in €	Aantal	Eenheden	Gemiddelde vervangings-waarde per eenheid in €	Toelichting / opmerkingen (bij vervangings-waarde <€ 25.000 per eenheid)
Verkeer wegen en water						
Fundering wegen, fietspaden, voetpaden	60	14.350.828	782.539	m2	18	activering per wijk of straat
Elementen-verharding wegen, fietspaden, voetpaden	30	17.536.682	545.111	m2	32	
Asfaltverharding wegen, fietspaden, voetpaden	15	4.051.491	237.428	m2	17	
Openbare verlichting	30	2.520.000	3.600	stuks	700	
VRI's	20	260.000	2	stuks	130.000	
Fast Ferry	30	110.000	1	stuks	110.000	
Beschoeiingen	30	1.875.000	25.000	m1	75	activering per watergang of wijk
Damwanden	60	960.000	960	m1	1.000	
Brug beton en composiet	60	4.200.000	33	stuks	127.273	
Brug hout --> wordt composiet	60	1.327.500	59	stuks	22.500	activering per wijk of straat
Duiker	60	1.235.500	104	stuks	11.880	
Parkeren						
Fundering parkeren	60	1.432.559	95.371	m2	15	activering per wijk of straat
Elementen-verharding parkeren	30	3.289.306	88.914	m2	37	
Asfalverharding parkeren	15	111.255	6.457	m2	17	
Openbaar groen en openlucht recreatie						
Gemetselde muren en trappen	40	129.000	562	m1	230	zeer beperkt aantal muren / trappen
Waterbakken met fontein	30	150.000	3	stuks	50.000	
Speeltuinen / -plaatsen	15	1.633.724	90	stuks	18.152	meerdere speeltuinen per wijk en/of per jaar
Bomen	60	2.967.630	6.382	stuks	465	activering per wijk of straat
Sportaccomodaties						
Kunstgrasveld	15	82.300	1	stuks	82.300	
Crisisbeheersing en brandweer						
Brandbluspomp	25	100.000	4	stuks	25.000	
Totaal vervangingswaarde (activeren en afschrijven)		58.322.774				

Taakveld / Type actief	Levensduur / exploitatie (< € 25.000)	Vervangingswaarde totaal in €	Aantal	Eenheden	Gemiddelde vervangingswaarde per eenheid in €	Toelichting / opmerkingen (bij vervangingswaarde < € 25.000 per eenheid)
------------------------	---------------------------------------	-------------------------------	--------	----------	---	--

Verkeer wegen en water

Elektrakasten	exploitatie	7.000	10	stuks	700	
Fietsenrekken	exploitatie	20.000	20	stuks	1.000	
Markering en belijning	exploitatie	146.325	9.755	m2	15	
Paaltjes en bolders	exploitatie	200.000	4.000	stuks	50	
ANWB bew egw ijzering	exploitatie	62.500	25	stuks	2.500	
Plattegronden	exploitatie	16.000	16	stuks	1.000	
Straatnaamborden	exploitatie	11.500	230	stuks	50	
Vangrail en geluidsscherm	exploitatie	75.000	277	m1	271	
Verkeersborden	exploitatie	200.000	2.500	stuks	80	
Verkeerstellers	exploitatie	17.500	5	stuks	3.500	
DRIS Paneel	exploitatie	180.000	24	stuks	7.500	
Halteplaatsen en Abri's	exploitatie	100.000	20	stuks	5.000	
Talud Steenstorting	exploitatie	150.000	3.000	m2	50	
Hoogtebouten	exploitatie	6.000	80	stuks	75	

Openbaar groen en openlucht recreatie

banken	exploitatie	137.000	283	stuks	484	
bodembedekkers	exploitatie	937.392	38.561	m1	24	
bosplantsoen	exploitatie	634.977	69.463	m2	9	
gras	exploitatie	394.695	394.695	m2	1	
hagen	exploitatie	107.107	4.863	m2	22	
hekw erken	exploitatie	184.548	3.445	m1	54	
hondenpoepbakken	exploitatie	19.404	198	stuks	98	
onverharde paden	exploitatie	56.508	10.371	m1	5	
rozen	exploitatie	168.381	6.273	m2	27	
sierheesters	exploitatie	2.743.440	39.192	m2	70	
vaste planten	exploitatie	26.168	1.021	m2	26	
houten vlonders	exploitatie	100.000	20	stuks	5.000	

Totaal vervangingswaarde (jaarlijks exploitatiebudget)	6.701.445
---	------------------

baggeren	voorziening	1.618.652	231.236	m2	7	
-----------------	-------------	------------------	---------	----	---	--

Bijlage 1B Levensduren overige typen activa

Typen activa	Termijn in jaren
Immateriële Vaste activa	
Ontwikkelings- en onderzoekskosten	5
Materiële vaste activa	
Gronden en terreinen	
Gronden en terreinen	0
Gravelbanen	15
Natuurgrasvelden	40
Woonruimten	
Woonruimten	40
Bedrijfsgebouwen	
Bedrijfsgebouwen	60 ³
Renovatie	40 ³
Schoolgebouwen	60
Technische installaties in bedrijfsgebouwen (bij componentenmethode)	20
Inrichtingen van gebouwen	10-20
Zonnepanelen	15
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	
Eerste aanleg in de zettingsgevoelige wijken	45
Vervangingen in de zettingsgevoelige wijken	60
Overige rioolconstructies	60
Woonwagendstandplaatsen	50
Aanleg en uitbreiding begraafplaats	60
Verharde paden op begraafplaats	30
Vervoermiddelen	
Auto's, tractoren, aanhangwagen, e.d. ⁴	5-15
Machines, apparaten en installaties	
Hardware, Software	3-5
Ondersteunend materieel buitenruimte ⁴	5-20
Overige apparaten en installaties ⁴	5-20

³ Tenzij gemotiveerd wordt afgeweken.

⁴ Afhankelijk van de resterende levensduur bij aanschaf (nieuw of tweedehands).

Bijlage 2 Relevante artikelen uit Besluit Begroting en Verantwoording

Geldend op 9-11-2017 (vanaf 14-4-2016)

Artikel 33

Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

Artikel 34

In de balans worden onder de immateriële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- b. kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- c. bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Artikel 35

1 In de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. investeringen met een economisch nut;
- b. investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- c. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

2 Van de materiële vaste activa wordt aangegeven welke in erfpacht zijn uitgegeven.

Artikel 36

In de balans worden onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. kapitaalverstrekkingen aan:
 1. deelnemingen;
 2. gemeenschappelijke regelingen;
 3. overige verbonden partijen;
- b. leningen aan:
 1. openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
 2. woningbouwcorporaties;
 3. deelnemingen;
 4. overige verbonden partijen;
- c. overige langlopende leningen;
- d. uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- e. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Artikel 44

1 Voorzieningen worden gevormd wegens:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
- d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

- 2 Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.
- 3 Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Artikel 51

In de toelichting op de balans wordt aangegeven volgens welke methoden de afschrijvingen worden berekend.

Artikel 52

1 In de toelichting op de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- a. gronden en terreinen;
- b. woonruimten;
- c. bedrijfsgebouwen;
- d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
- e. vervoermiddelen;
- f. machines, apparaten en installaties;
- g. overige materiële vaste activa.

2 In de toelichting op de balans wordt het verloop van de activa, als bedoeld in het eerste lid, gedurende het begrotingsjaar, in een sluitend overzicht weergegeven. Daaruit blijken, voor zover van toepassing:

- a. de boekwaarde aan het begin van het begrotingsjaar;
- b. de investeringen of desinvesteringen;
- c. de afschrijvingen;
- d. bijdragen van derden direct gerelateerd aan een actief;
- e. afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen;
- f. de boekwaarde aan het einde van het begrotingsjaar.

Artikel 52a

1 In de toelichting op de balans wordt per uitkering met een specifiek bestedingsdoel het verloop gedurende het jaar van de ontvangen voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b, in een overzicht weergegeven. Daaruit blijken:

- a. het saldo aan het begin van het begrotingsjaar;
- b. de ontvangen bedragen;
- c. de vrijgevallen bedragen of de terugbetalingen;
- d. het saldo aan het einde van het begrotingsjaar.

2 In de toelichting op de balans wordt per uitkering met een specifiek bestedingsdoel het verloop gedurende het jaar van de nog te ontvangen voorschotbedragen, bedoeld in artikel 40a, onderdeel a, in een overzicht weergegeven. Daaruit blijken:

- a. het saldo aan het begin van het begrotingsjaar;
- b. de toevoegingen;
- c. de ontvangen bedragen;
- d. het saldo aan het einde van het begrotingsjaar.

Artikel 52b

De aard en omvang van de aangebrachte dan wel geraamde waardeverminderingen van de leningen en vorderingen, bedoeld in artikel 63, achtste lid, van de vaste activa, bedoeld in artikel 65, eerste lid, en van de deelnemingen en voorraden, bedoeld in artikel 65, tweede lid, worden in de toelichting op de balans opgenomen.

Artikel 52c

In de toelichting op de balans wordt vermeld:

- a. het drempelbedrag voor het begrotingsjaar waarover verantwoording wordt afgelegd; en
- b. voor ieder kwartaal van dat jaar, het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de provincie onderscheidenlijk de gemeente buiten 's Rijks schatkist is aangehouden.

Artikel 52d

1 In de toelichting op de balans wordt ten aanzien van de bouwgronden in exploitatie voor het totaal van de in exploitatie zijnde complexen aangegeven:

- a. de boekwaarde aan het begin van het begrotingsjaar;
- b. de vermeerderingen en verminderingen in het begrotingsjaar;
- c. de boekwaarde aan het einde van het begrotingsjaar;
- d. de geraamde nog te maken kosten met een onderbouwing;
- e. de geraamde opbrengsten met een onderbouwing;
- f. het geraamde eindresultaat en de berekeningswijze die hiervoor is gehanteerd met een onderbouwing en de aannames die eraan ten grondslag liggen.

2 De gegevens, bedoeld in het eerste lid, zijn gebaseerd op een waardering per complex.

Artikel 59

1 Alle investeringen worden geactiveerd.

2 In afwijking van het eerste lid worden kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde niet geactiveerd.

Artikel 60

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief kunnen worden geactiveerd indien:

- a. het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- b. de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat;
- c. het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren en;
- d. de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Artikel 61

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd, indien:

- a. er sprake is van een investering door een derde;
- b. de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- c. de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
- d. de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de provincie onderscheidenlijk gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Artikel 62

1 Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd.

2 In afwijking van het eerste lid worden de bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief op de waardering daarvan in mindering gebracht.

3 In afwijking van het eerste lid moeten de voorzieningen, bedoeld in artikel 44, eerste lid, onder d, in mindering gebracht worden op de investeringen, bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Artikel 63

1 Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

2 De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.

3 De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.

4 Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.

5 Van activa waarvan de bestemming verandert, wordt de actuele waarde van de nieuwe bestemming in de toelichting op de balans opgenomen.

6 In afwijking van het eerste lid is waardering tegen actuele waarde toegestaan voor de activa van de Nazorgfondsen bedoeld in artikel 15.47 van de Wet milieubeheer.

7 Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.

8 Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de boekwaarde van leningen en vorderingen verrekend.

Artikel 64

1 De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.

2 Slechts om gegronde redenen mogen de afschrijvingen geschieden op andere grondslagen dan die welke in het voorafgaande begrotingsjaar zijn toegepast. De reden van de verandering wordt in de toelichting op de balans uiteengezet. Tevens wordt inzicht gegeven in haar betekenis voor de financiële positie en voor de baten en de lasten aan de hand van aangepaste cijfers voor het begrotingsjaar of voor het voorafgaande begrotingsjaar.

3 Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

4 In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder a, maximaal gelijk aan de looptijd van de lening.

5 In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder b, ten hoogste vijf jaar.

6 Voor bijdragen aan de activa in eigendom van derden, bedoeld in artikel 34, onderdeel c, is de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Artikel 65

1 Naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

2 Voorraden en deelnemingen worden tegen de marktwaarde gewaardeerd indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

3 Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld wordt afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling, indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde.